

Catherynne M. Valente

Iš anglų kalbos vertė *Gediminas Auškalnis*

VILNIUS 2016

VEIKIANTIEJI ASMENYS

RUGSĖJĖ, maža mergaitė

JOS MAMA

JOS TĖTIS

TAIGA, servidė

GRIEŽTIS, servidas

ČARLIS KRABTRAŠKIS, fėjų karalius

ŠLAITĖ, sibilė

NUO-A-IKI-L (NUALIS), vivernas

HELOVINĖ, Pasakų požemės karalienė

ARBATĖLĖS KUNIGAIKŠTIS

KAVOS VIETININKĖ, jo žmona

DARDŽILINGA, jų duktė

KONA, jų duktė

MAČIA, jų duktė

ŽIRNIAUOGĖ, jų duktė

MAŽASIS ERLAS, jų sūnus

ŠEŠTADIENIS, maridas

SAMOJIS, varnas

STUDIJA, varna, SAMOJO sesuo

STIKLAŽOLĖ KNYSLĖ, goblinė

BUDRIOJI SUKNELĖ, stebuklingas daiktas

BAKLAŽANĖ, nakties drontė
BERTRAMAS, verkiantis ungurys
ŠVITESĖLIS, popierinis žibintas
ALEMANAS, lutinas
AVOGADRA, vienuoliukė
GNEISĖ, jarlopė
ŽMOGUS SVOGŪNAS
AVIŽŲ RITERIS, arkliažmogis
BELINDA KOPŪSTĖ, fėjų fizikorė
MODĖ, šešėlis
JAGAS, Šėlstančių audrų pantera
KAIRĖ, minotaurė
PRINCAS MIRA, berniukas
SNŪDAS, sapnus ėdantis tapyras
SIDABRINĖ VĖTRA, iš Palankiųjų vėjų giminės
JUODASIS VĖJAS, iš Nuožmiųjų vėjų giminės
RAUDONOJI VĖTRA, iš Karo vėjų giminės
ŽALIASIS VĖJAS, iš Atšiauriųjų vėjų giminės
CIMBELINĖ, Audringųjų šuorų tigrė
BANKA, Šiltųjų liūčių lūšis
IMODŽENA, Švelniųjų brizų leopardė

I SKYRIUS

JIE IŠKELIAUJA VALTIMI, LYDIMI VARNŲ

Šiame skyriuje mergaitė, vardu Rugsėjė, saugo paslaptį, niekaip nesusikaupia mokykloje, atšvenčia tryliktąjį gimtadienį, jos vos nepartrenkia irklinė valtis ir galiausiai ji randa kelią į Pasakų šalį.

Gyveno kartą mergaitė, vardu Rugsėjė. Ji turėjo paslaptį. Kaip žinoma, keistas dalykas tos paslaptys. Nuo jų gali

apsalti ir jaustis it katė, surijusi riebų žvirblį ir sėkmingai išvengusi paukščio snapo bei nagų. Bet paslaptys taip pat gali užstringti gerklėje nelyginant aštrus kaulas. Tuomet jau nebe tu turi paslaptį, o paslaptis tave. Todėl labai džiaugiamės, kad Rugsėjė įveikė savo paslaptį ir ėmė nešiotis ją kaip prabangias pirštinaites, kurias sušalusi galėjo išsitraukti, apsimauti ir prisiminti šiltesnes dieneles.

Rugsėjės paslaptis buvo tokia: ji apsilankė Pasakų šalyje.

Per visą pasaulio istoriją Pasakų šalyje lankėsi ir kiti vaikai. Apie tai prirašyta daug knygų – maži berniukai ir mergaitės metų metus jas skaito, šveičia medinius kardus, lanksto popierinius kentaurus ir kantriai laukia savo eilės. Rugsėjės eilė atėjo praėjusį pavasarį. Ji kovėsi su piktąja Markize ir išgelbėjo visą šalį nuo jos žiaurumo. Ji rado naujų draugų – viverną, maridą ir kalbantį žibintą, kurie buvo linksmi, drašūs ir protingi.

Bėda ta, kad knygose apie narsius karžygius paprastai nerašoma, ką veikti grįžus namo. Iš mergaitės, troškusios, kad pasakos būtų tikrovė, Rugsėjė tapo mergaite, žinančia, kad jos ir yra tikrovė. Tai tas pat, kaip kirpykloje gauti naują galvą vietoj naujos šukuosenos.

Reikalai mokykloje taip pat nepagerėjo.

Anksčiau Rugsėjė buvo tiesiog tyli keistuolė, kuri per matematikos pamoką spoksodavo pro langą, o per pilietinį ugdymą po suolu skaitydavo dideles spalvingas knygas.

Dabar kitiems vaikams ji atrodė šiek tiek laukinė ir nepažįstama. Bendraklasės nebūtų galėjusios pasakyti, kuo Rugsėjė jas taip erzina. Jeigu jas pasisodintumėt ir paklaustumėt, geriausiu atveju išstenėtų: „Ji kitokia nei mes.“

Todėl mergaitės nekviisdavo Rugsėjės į gimtadienius ir neklausdavo, kaip ji praleido vasaros atostogas, o vogdavo jos knygas ir meluodavo apie ją mokytojams.

– Rugsėjė nusirašinėja per algebrą, – tarsi netyčia prasi-tardavo jos.

– Rugsėjė per kūno kultūrą skaito bjaurias senas knygas.

– Rugsėjė su berniukais eina už chemijos pastato.

Mergaitės kikendavo jai už nugaros, savo pašaipom raizgydamos dygliuotas gyvatvores, saugančias jų glaudų nėrinuotų suknelių ir kaspinuotų garbanų ratelį. Jas visada sups gyvatvorė, kuždėjo pikti šnabždesiai, o Rugsėjė amžiams liks už jos ribų.

Vis dėlto Rugsėjė saugojo savo paslaptį. Kai pasijusdavo vieniša, prislėgta ar sušalusi, išsitraukdavo savąją paslaptį ir įpūsdavo ją tarsi gėstančią žariją, kol ši vėl sužio-ruodavo, ir ją užplūsdavo prisiminimai: jos vivernas Nuoa-Iki-L, šnarpščiantis į mėlyną Šeštadienio skruostą, kol tas ima juoktis, ir Žaliasis vėjas, smaragdiniais sniegbačiais trepsintis kviečiuose. Visi jie laukė jos sugrįžtant, ir ji ketino grįžti – greit, jau tuoj, bet kurią akimirką. Ji jautėsi kaip teta Margarita, kuri kiekvienąkart iš savo kelionių grįždavo